Znalec ochrany přírody

2.-3. ročník

Plavuň vidlačka

V ČR **ohrožený druh.**
Je příbuzná kapradina a přesliček.
V dávných dobách vypadaly plavuně jako stromy, zapadaly do bažin a vznikla z nich ložiska černého uhlí.
Rozmnožuje se **výtrusy.**

Vstavač kukačka

V ČR **silně ohrožený druh.**
Pro úspěšné vyklíčení nezbytně potřebuje **spojení s podhoubím konkrétních hub,** které jim dodávají živiny.

Lilie zlatohlávek

V ČR nejrozšířenější **planě rostoucí lilie**, přesto patří mezi vzácnější a **zákonem chráněné druhy.**
Roste na **vápencovém podkladu.**
Květy **omamně voní**, zejména k večeru, kdy **lákají noční motýly k opylení**.

Bledule jarní

V ČR ohrožený druh, roste přirozeně **ve vlhkých lesích**.
Patří k poslům jara, **kvete brzy na jaře.**

Tis červený

V ČR chráněný druh.
Celá rostlina prudce jedovatá.
Je to **dlouhověký strom.**
Dřevo z tisu se používalo k výrobě luků.

Jalovec obecný

V ČR ohrožený druh.
Může se vyskytovat jako **strom i keř.**
Je to **dlouhověký strom.**
Tvrdé dřevo s krásnou kresbou.

Leknín bílý

V ČR **kriticky ohrožený druh.**
Vodní rostlina, **listy plavou na hladině,**
kořeny v bahně na dně rybníka (až 1,5 m).
Květy se otevírají **během dopoledne.**

Hřib satan

V ČR chráněná houba.
Prudce **jedovatá houba.**
Roste **od července do října**
v teplých listnatých lesích.

Rys ostrovid

V ČR **ohrožený druh.**
Největší evropská kočkovitá šelma.
Výborný sluch a **zrak** (myš vidí až na 75 m, zajíce na 300 m, srnu na 500 m).
Noční samotářský lovec.

Sysel obecný

V ČR **kriticky ohrožený druh.**
Hlodavec, **žije v koloniích, býložravec.**
Hloubí si **nory na travnatých plochách.**
Během **zimního spánku** spoléhá na tukové zásoby.

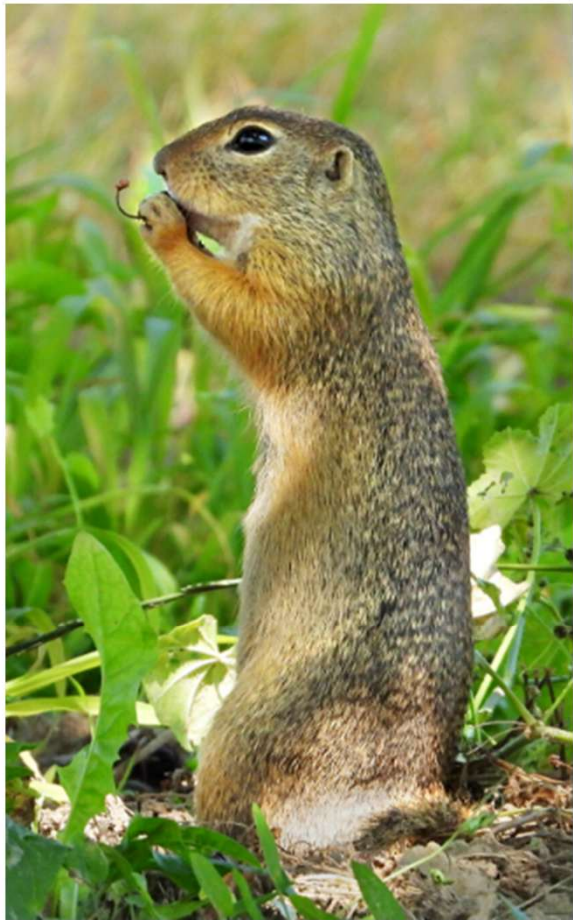

Ledňáček říční

V ČR **chráněný druh.**

Symbol **čistých vod.**

Hlavní složkou potravy jsou **ryby.**

Dokáže se potopit až 1 m hluboko

Tetřev hlušec

V ČR chráněný druh.
Král „šumavských lesů“.
Pro lepší trávení tvrdé potravy (jehličí) polyká kamínky.
K toku dochází nejčastěji ráno (kolem 9. hodiny)

Otakárek fenyklový

V ČR **chráněný druh.**

Jeden z **největších denních motýlů v ČR** (7 – 9 cm)

Housenky žerou listy **mrkve, kopru, fenyklu.**

Čolek obecný

V ČR **silně ohrožený druh.**
Obojživelník, žije ve vodě, **cca 10 cm velký.**
Z **vajíček** se líhnou **pulci,** kteří se mění v **dospělce.**

Ještěrka zelená

V ČR kriticky ohrožený druh.
Naše nejbarevnější a největší ještěrka (až 40 cm).
Žije na nejteplejších místech ČR (jižní Morava, střední Čechy).
Dožívají se 10 – 12 let.

4. - 5. ročník

Stepník rudý

Silně ohrožený stepník rudý tráví **většinu života skrytý v podzemní noře** a na slunný povrch vylézá jen krátce v dospělosti, proto jeho přežití přímo závisí na ochraně posledních zbytků nespásaných stepí a slunných strání.

Jed jako od zmije: Má velmi silná klepítka a jeho kousnutí je pro člověka dost bolestivé – způsobuje horečku a silné bušení srdce (podobně jako zmije), i když pro zdravého dospělého není smrtelné.

Vydra říční

Silně ohrožená vydra říční spotřebuje **denně až 1 kg** potravy pro udržení tělesné teploty v chladné vodě, a proto její přežití přímo závisí na **čistých řekách plných ryb** a bezpečné průchodnosti silničních mostů.

Koniklec velkokvětý

Silně ohrožený koniklec velkokvětý loví jarní slunce na stepních stráních, kde jeho přežití přímo závisí na **pravidelné pastvě ovcí nebo sečení,** které brání zarůstání těchto unikátních míst křovím a vysokou trávou.

Rosnatka okrouhlolistá

Silně ohrožená rosnatka okrouhlolistá loví hmyz pomocí **lepkavých kapek na listech**, aby získala živiny chybějící v chudé půdě rašelinišť, a proto její existence přímo závisí na zákazu odvodňování mokřadů a těžby rašeliny.

Mlok skvrnitý

Silně ohrožený mlok skvrnitý se **dožívá až 20 let**, ale jeho přežití přímo závisí **na čistých lesních studánkách** pro vývoj larev a zachování listnatých lesů **bez chemických postřiků a sucha**.

6. – 9. ročník

Žebrovice různolistá

Silně ohrožená žebrovice různolistá vytváří dva odlišné typy listů, ty plodné s výtrusy vyrůstají jen na několik měsíců, a proto její přežití přímo závisí na **stabilní vlhkosti zastíněných lesů.**

Vranec jedlový

Silně ohrožený vranec jedlový roste v horských lesích jen několik **milimetrů za rok** a jeho vývoj z výtrusu trvá až **20 let**, proto jeho přežití přímo závisí na zachování stabilního mikroklimatu a zákazu plošného kácení pralesů.

Mihule potoční

Kriticky ohrožená mihule potoční **žije až 5 let jako slepá larva,** zatímco dospělec po tření hyne a potravu už nepřijímá. Její přežití přímo závisí **na čistých potocích bez jezů a přehrad.**

Kosatec sibiřský

Silně ohrožený kosatec sibiřský **rozkvétá** na zamokřených loukách **jen** na **2 až 3 dny**, přičemž jeho přežití přímo závisí na pravidelném **sečení** a zákazu vysoušení přirozených mokřadů.

Tesařík alpský

Je **kriticky ohrožený**, larva se vyvíjí až 4 roky v odumřelých bucích, zatímco **dospělec žije jen pár týdnů**. Jeho přežití přímo závisí na ponechávání starého a tlejícího dřeva v lesích.